

Мария Асенова Павлова

На 24 март 2012 г. жестока катастрофа огне живота на прекрасния човек, дългогодишен научен сътрудник в Геологическия институт на БАН, забележителен химик-анализатор, професионалист от висока класа, Мария Асенова Павлова.

Мария Павлова е родена в гр. София. През 1949 г. завършва средно образование с отличен успех в V-та софийска девическа гимназия, а през 1953 г., с отличие, висше образование, специалност химия, във Физико-математическия ф-т на Софийския университет. През 1954 г. е началник на химическа лаборатория в ДМЗ „Ленин“ в Перник. От 1955 до 1960 г. работи като химик в Управление за геоложки проучвания, София, а от 1960 г. е старши химик в Геологическия институт. През 1964 г. печели конкурс за научен сътрудник в секция Геохимия. Повече от 28 г. Мария Павлова, заедно с Румяна Бояджиева и ръководителя на секцията, проф. Елен Алексиев, са основният фактор в стратегията, обезпечаваша успехите на научните изследвания в различните геоложки направления, изучаващи състава на нашите скални формации и рудни и нерудни полезни изкопаеми. Мария Павлова е всепризнат майстор на прецизните аналитични определения. Тя работи в областта на геохимията на редките и разсеяни елементи, постигайки невероятни резултати при анализа на минерали със сложен химически състав. Много нови минерали за българската минералогия бяха описани благодарение на майсторските анализи на М. Павлова. Нейна е заслугата при организирането на Рудната лаборатория към института, в която внедрява нови методи, някои от които с допълнителни оригинални разработки за определяне на различни рудни елементи – талий, рений, германий, ванадий, волфрам, арсен, антимон, полиграфско определяне на мед, олово, цинк, кобалт, йонообменно определяне на индий, талий, мед и цинк, флуоресцентно определяне на индий и талий. Тя разработва оригинални методи за пълен анализ на сулфидни мономинерали от малки навески. Особено ценни са разработените от М. Павлова методи за определяне на формата на свързване на ванадия в графитсдържащи шисти, за определяне на малки количества уран и торий в скали чрез йонообменно отлъчване с волфатити, както и метод за определяне на формите на свързване на урана и тория в различни скали. Чрез специално разработен микроколичествен метод тя разшифрова състава на нов за света минерал – страшимирит, открит от проф. Йорданка Минчева-Стефанова. Благодарение на разработения от М. Павлова метод за определяне на фазовия състав на оловото в силикатни минерали

(фелдшпати), учени от Геологическия и-т и Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика към БАН успяха чрез маспектрометрични определения на изотопите на оловото да въведат в изотопната геохронология нов метод за масово определяне на геоложката възраст на скали и минерали. М. Павлова има съществен принос с участието си в разработването на важни за България научни проекти: „Благоприятни условия за концентриране на ванадия във въглеобразователния процес“, „Редкометална перспективност на южнобългарските пегматити от Средногорieto и Родопите“, „Геохимия на редките земи, урана и тория при дифузионно магмено заместване в Източнородопските вулкански серии“, „Приложение на ядрено-физичните методи в геохимичните изследвания на редките и разсеяни елементи“ – тема от Комплексна програма №49, за мирното използване на ядрената енергия.

Мария Павлова има повече от 50 научни публикации (самостоятелни методични работи и в съавторство с химици, геолози, физици). Те са отпечатани в наши и чужди списания (Доклади на БАН, *Geologica Balcanica*, Списание на Българското геологическо д-во, Геохимия, минералогия и петрология и др.) както и в материали от различни международни научни форуми в България, Русия, Германия, Полша, Гърция. Мария Павлова беше и добър учител. Тя предаваше своите познания, умения и опит на десетки млади научни работници, ученици и студенти, както и на колеги химици от Русия, Германия, Полша. Тя ги учеше на професионализъм.

Васил Арнаудов